

משרד האוצר דוברות והסברה

י"ב באדר א' התשס"ח
18 בפברואר 2008
דב. 2008-222

הודעה לעיתונות

ועדת הכספים של הכנסת אישרה היום את תקנות הניוד הפנסיוני

שר האוצר רוני בר-און: "לאור החשיבות הרבה של חיסכון לגיל פרישה המהלך יעניק לאזרח את היכולת לבחור היכן ואיך לחסוך"

ועדת הכספים של הכנסת אישרה היום את תקנות ניוד החיסכון הפנסיוני, המסדירות את המעבר בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים: קופות גמל, תכניות לביטוח חיים וקרנות פנסיה.

שר האוצר, **רוני בר-און**, בירך על החלטתה של ועדת הכספים ואמר: "תקנות הניוד מהוות נדבך מרכזי בשכלול שוק החיסכון לפנסיה ובכוחן להגדיל את הכוח הצרכני של החוסכים לגיל פרישה. אישור התקנות יאפשר לצרכנים לעבור בין מוצרי החיסכון הפנסיוני בהתאם להעדפתם תוך הגברת התחרות בין חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל. התחרות תוביל להתייעלות במוצרים הפנסיוניים ולשיפור בשרות שיקבלו הצרכנים.

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, **ידין ענתבי**, הוסיף ואמר: "אישור התקנות היום, הינו צעד המשלים מהלך כולל שהוביל אגף שוק ההון בתחום החיסכון לפנסיה. אני מאמין כי האפשרות לניוד פנסיוני יחד עם ייעוץ פנסיוני זמין והתיקונים שנעשו בחוק קופות הגמל יסירו חסמים שהקשו על העברת הכספים עד היום, ירחיבו את אפשרויות הבחירה של החוסכים ויאפשרו לכל אחד מאתנו להתאים את סוג המוצר הפנסיוני לטעמיו ולצרכיו המשתנים".

עד היום ההחלטה באיזה מוצר פנסיוני לחסוך, הייתה החלטה שאין ממנה דרך חזרה, כך שבמידה והחוסכים לא היו מרוצים מהאופן שבו נוהל החיסכון הפנסיוני שלהם, הם לא יכלו להעביר את הכספים שצברו לניהול גוף אחר או למוצר פנסיוני אחר.

התקנות החדשות יאפשרו לכל חוסך להחליף את המוצר הפנסיוני שלו או את הגוף המנהל של החיסכון באחר, בכל עת שיבחר. כעת, יתאפשר לחוסך בכל אחד מהמוצרים הפנסיוניים לבחור לעבור ממוצר פנסיוני אחד למוצר פנסיוני אחר **ולהעביר את כל הכספים** שצבר עד יום המעבר לחיסכון החדש וזאת מבלי שהמהלך יהיה כרוך בעלות כלשהי מצידו. למשל, לעבור מביטוח חיים לקרן פנסיה ולהיפך, ומקופות גמל לקרנות פנסיה (אך לא להיפך).

ריכוזנו עבורכם, בעמודים הבאים, מבחר שאלות ותשובות הנוגעות לניוד הפנסיוני:

1. מהו "נייד" של חיסכון פנסיוני?

הנייד הינו האפשרות להעביר את כספי החיסכון לפנסיה שצברנו במוצר אחד למוצר אחר בשוק החיסכון הפנסיוני וזאת ללא צורך בתשלום מס בעת העברת הכספים בין מוצרים.

2. מה השתנה?

לפני אישור התקנות החדשות ניתן היה לנייד את כספי החיסכון הפנסיוני באופן מוגבל ובין מכשירים המיועדים לאותה מטרה בלבד, כלומר רק בין מוצרי הון (חיסכון שמתקבל כסכום חד פעמי) לבין עצמם ורק בין מוצרי קצבה (חיסכון שמתקבל כתשלום חודשי) לבין עצמם. כעת, בנוסף לאפשרות זו ניתן להעביר כספים ממוצרי הון למוצרי קצבה אך לא להפך.

3. האם עלי לשקול להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני שלי?

הסיבות העיקריות להעברת כספי החיסכון הפנסיוני עשויות להיות אי שביעות רצון מאופן ניהול הכספים או מהשירות שנותן הגוף המנהל או חוסר התאמה בין סוג המוצר הפנסיוני (קופת גמל, פוליסת ביטוח או קרן פנסיה) לבין צרכיו או העדפותיו של הלקוח. בכל מקרה, לפני העברת כספים מומלץ לפנות לקבלת ייעוץ מסוכן או מיועץ פנסיוני בעל רישיון.

4. כיצד ניתן לבדוק את שביעות הרצון מהגוף המנהל?

הגורמים שבכוחם להשפיע על טיב החיסכון הפנסיוני הינם:

- רמת הניהול של הגוף המנהל, הן בתחום ניהול ההשקעות והן בתחום ניהול הסיכונים הביטוחיים, במידה וקיימים.
 - גובה דמי הניהול שגובה הגוף המנהל בתמורה לניהול הכספים.
 - כמו כן, יש חשיבות לרמת השירות שמעניק הגוף המנהל.
- בהתאם לכך, האפשרות להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני מאפשרת לחוסך להביע את רמת שביעות רצונו מהגוף המנהל, ובכך מחייבת את הגופים להתייעל ולהתמקצע הן בתחום ניהול הסיכונים (פיננסיים וביטוחיים) והן בתחום השירות שהם מעניקים ללקוחות.

5. מהם היתרונות שמקנה האפשרות להעביר את החיסכון הפנסיוני בין המוצרים השונים?

האפשרות לנייד את החיסכון הפנסיוני מרחיבה את אפשרויות הבחירה של הלקוח. העברת החיסכון הפנסיוני בין סוגי המוצרים השונים תאפשר, למשל, ללקוח שחשך בקרן פנסיה לרכוש בגיל הפרישה פנסיה מובטחת בחברת ביטוח, או ללקוח שחשך במכשיר הוני (המקנה סכום חד פעמי בגיל פרישה) להמיר את החיסכון שלו לפנסיה חודשית.

6. החלטתי שאני רוצה לעבור, איך אדע לאן כדאי לי לעבור?

ראשית, מומלץ לפנות לייעוץ מקצועי אצל סוכן או יועץ פנסיוני לעזרה בקבלת את ההחלטה הנכונה. בנוסף קיימים מקורות נוספים לקבלת מידע כגון אתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (www.mof.gov.il).

7. האם המעבר ממוצר פנסיוני אחד לאחר כרוך בתשלום?

העברת כספי החיסכון הפנסיוני אינה כרוכה בתשלום , כך שמי ששוקל להעביר כספים שצבר ממוצר חיסכון פנסיוני אחד לאחר, או מגוף מנהל אחד לאחר אינו צריך לקחת בחשבון שיקולים הנובעים מעלות המעבר עצמו.

8. האם אשלם קנס משיכה כשאני מעביר את החיסכון הפנסיוני שלי?

במעבר מקרן פנסיה / קופת גמל, הסכום המועבר שווה לסכום החיסכון שצברת עד אותו יום, כלומר אין הפחתה של כספי החיסכון עקב הבקשה להעברת כספים. במעבר מפוליסת ביטוח חברת הביטוח רשאית לנכות מהסכום המועבר קנס בהתאם לתנאי הפוליסה. קנסות משיכה (קבלת הכספים לפי ערכי פדיון) קיימים רק בחלק מפוליסות הביטוח.

9. באילו פוליסות ביטוח קיימים קנסות משיכה?

פוליסות ביטוח שהונפקו לפני שנת 2004 עשויות להכיל קנסות משיכה לתקופה של עד 10 שנים ממועד הנפקת הפוליסה, פוליסות ביטוח שהונפקו בשנים 2004-2006 מכילות קנסות משיכה לתקופה של עד 5 שנים ממועד הנפקת הפוליסה ופוליסות שהונפקו החל משנת 2007 אינן מכילות קנסות משיכה כלל.

10. באיזו תדירות יתאפשר המעבר?

בהתאם להוראות החדשות, ניתן להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני בכל עת. יחד עם זאת, יש לזכור כי כשמדובר במוצרי חיסכון פנסיוני מומלץ לבחון את ביצועי הגוף המנהל ואת השירות שהוא נותן לאורך זמן.

11. מה עלי לעשות כדי להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני שלי?

מי שרוצה להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני שלו צריך לפנות לגוף המנהל החדש אליו הוא מעוניין לעבור ולבקש טופס בקשת העברה. הגוף המנהל החדש יבדוק אם הלקוח עומד בתנאים הנדרשים, ולאחר מכן יחתום כי הוא מתחייב בהתחייבות בלתי חוזרת לקבל את הכספים של הלקוח המבקש לעבור, וכי הוא מתחייב לשאת באחריות הביטוחית לגביו.

12. האם הגוף המנהל של המוצר אליו אני רוצה לעבור, מחויב לקבל אותי?

לא. בדומה להצטרפות רגילה לחיסכון במוצר פנסיוני, גם הצטרפות במסגרת העברת כספים כרוכה בהסכמת הגוף המנהל. הגוף המנהל החדש יבדוק האם אתה עומד בתנאי ההצטרפות, בדומה לבדיקה שהוא מבצע לגבי כל מצטרף חדש, ובנוסף הוא רשאי לערוך חיתום, ובהתאם לכך לקבוע סייגים לגבי הכיסויים הביטוחיים להם תהיה זכאי במסגרת המוצר החדש.

13. למה מתכוון הגוף המנהל בשימוש במונח "התחייבות בלתי חוזרת"?

הכוונה היא שההחלטה של הגוף המנהל לקבל את הלקוח אליו, היא סופית ומחייבת. כאשר לקוח פונה לגוף מנהל ומבקש להעביר אליו כספים מוטלת על הגוף המנהל החדש החובה לבדוק כי הלקוח עומד בכללי ההצטרפות למוצר הפנסיוני אליו החוסך מבקש להצטרף. בנוסף, אם המוצר כולל גם כיסויים ביטוחיים למקרה מוות או נכות והגוף המנהל מעוניין להטיל סייגים לגבי הכיסויים הביטוחיים הללו, עליו להסביר ללקוח מהם הסייגים שיחולו עליו כבר בעת מתן טופס בקשת

ההעברה. הסיבה להתחייבות הבלתי חוזרת היא מניעת מצב של חוסר וודאות מצד הלקוח לגבי הגוף האחראי על החיסכון הפנסיוני שלו ולגבי היקף הכיסוי הביטוחי.

14. האם אני יכול להתחרט ולבטל בקשה שהוגשה?

נקבעה תקופת חרטה של 18 ימי עסקים מיום הגשת הבקשה, בה ניתן לחתום על הודעת ביטול הבקשה ולהעבירה לגוף המנהל של הקופה המקבלת. במקרה כזה תבוטל הבקשה שהוגשה.

15. האם אני חייב להעביר את כל כספי החיסכון הפנסיוני שלי או שאפשר להעביר רק את חלקם?

אין חובה להעביר את כל הכספים, מי שמעוניין לפצל את כספי החיסכון הפנסיוני שצבר בין מספר גופים מנהלים או מספר מוצרי חיסכון פנסיוני יכול לעשות זאת.

16. יש לי כספים בקופת גמל ואני מעוניין להמיר אותם לפנסיה חודשית, האם אני יכול להשאיר סכום מסוים בקופת הגמל ולקבל בגיל הפרישה סכום חד פעמי?

כן. כאמור, בהתאם להוראות החדשות אין חובה להעביר את כל הכספים, כך שמי שחסך במכשיר הוני המקנה סכום חד פעמי בגיל הפרישה ומעוניין לקבל פנסיה חודשית לצד סכום חד פעמי, יכול להמיר לפנסיה רק חלק מכספי החיסכון לפנסיה, לפי בחירתו. עם זאת חשוב להדגיש כי החל משנת 2008 הכספים שנצברים במוצרי החיסכון הפנסיוני השונים מיועדים לקצבה חודשית ועל כן נצברים בקופות גמל לקצבה. כספים אלה ניתנים למשיכה כסכום הוני רק למי שצבר למעלה מהסכום המחויב לקצבה מינימאלית – 3,850 ₪.

17. האם המעביד שלי יכול להחליט להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני שלי למוצר או לגוף מנהל אחר?

לא. ההחלטה על המוצר הפנסיוני ועל הגוף המנהל נתונה ללקוח עצמו ולא לאף גורם אחר. רק הלקוח עצמו יכול לחתום על טופס בקשה להעברת כספים.

18. אני עובד שכיר, האם אני צריך את הסכמת המעביד להעברת כספי החיסכון הפנסיוני שלי? בחירת המוצר הפנסיוני או הגוף המנהל לחיסכון הפנסיוני היא של הלקוח בלבד, ולפיכך לא נדרשת הסכמת המעביד גם בעת העברת כספים לגוף או למוצר חדש.

19. החיסכון הפנסיוני שלי הוא בהתאם לקבוע בהסכם קיבוצי, האם ייתכן שיעבירו את החיסכון הפנסיוני שלי מבלי שאדע?

לא. בכל הקשור להעברת כספי חיסכון פנסיוני ההוראות מחייבות חתימה אישית של כל אחד ואחד, והדבר נכון גם לגבי מי שהצטרפותם לחיסכון הפנסיוני נעשתה במסגרת הסכם קיבוצי או כל הסכם אחר.

20. התחלתי לעבוד במקום עבודה חדש, האם אני חייב להעביר את החיסכון הפנסיוני שלי בעקבות שינוי מקום העבודה?

לא. כאמור, ההחלטה על המוצר הפנסיוני ועל הגוף המנהל נתונה ללקוח עצמו, ולכן אתה יכול לבחור לעבור או לא לעבור בהתאם לתנאים המוצעים לך ולהעדפותיך האישיות.

רח' קפלן 1, הקריה ירושלים 91030 טל': 02-5317201 פקס': 02-5695355

21. לאחרונה התחלתי לעבוד במקום עבודה חדש המשלם עבורי כספים לקופת גמל מסוימת. לפני מספר שנים שילמתי כספים לקופת גמל אחרת, כאשר עבדתי במקום עבודה אחר, האם אוכל להעביר את הכספים שנצברו שם לקופת הגמל הנוכחית?

כן. ניתן לאחד כספי חיסכון פנסיוני שנחסכו במוצרים שונים או אצל גופים מנהלים שונים. אולם אם מדובר באיחוד כספי חיסכון הוני (סכומים שנצברו בקופת גמל לתגמולים עד ליום 31 בדצמבר 2007), העברת הכספים תיעשה לקופה בה הוותק של החיסכון הפנסיוני הוא הנמוך יותר. במקרה כזה, לאחר ההעברה הוותק של הכספים המועברים יהיה בהתאם לקופה אליה הם הועברו.

22. תוך כמה זמן מהיום שבו חתמתי על טופס בקשת העברה עוברים הכספים בפועל?
הגוף המנהל הקודם יעביר את הכספים לגוף המנהל החדש תוך 20 ימי עסקים מיום הגשת טופס בקשת ההעברה על ידי הלקוח או מהמועד בו התקבלה בגוף החדש ההפקדה הראשונה, לפי המאוחר.

23. מה יקרה לכיסויים הביטוחיים שלי בתקופה שלפני העברת הכספים לגוף החדש?
המועד בו עוברת האחריות הביטוחית מהגוף המנהל הקודם לגוף החדש נקרא המועד הקובע. עבור מי שמפקיד כספים לחיסכון הפנסיוני באופן שוטף מדי חודש, המועד הקובע הוא מועד ההפקדה הראשונה לגוף החדש לאחר החתימה על טופס בקשת ההעברה. לעומת זאת עבור מי שאינו מפקיד כספים באופן שוטף, המועד הקובע הוא מועד החתימה על טופס בקשת ההעברה. החל מהמועד הקובע - אתה מבוטח בגוף החדש לכל דבר ועניין, גם אם הכספים עדיין לא הועברו בפועל מהגוף המנהל הקודם לגוף המנהל החדש. כל זאת בתנאי שגם בגוף המנהל החדש רכשת כיסויים ביטוחיים. לפיכך, אתה מוגן לכל אורך התהליך ואין סכנה של "נפילה בין הכיסאות" והישארות ללא ביטוח.

24. איך ניתן לדעת מה הסכום המועבר מהקרן הקודמת למוצר הפנסיוני החדש שבחרתי?
הגופים המנהלים (החדש והקודם) מחויבים לשלוח לך הודעה בדבר הסכום שהועבר והסכום שהתקבל, ומומלץ כמובן לבצע מעקב אחר הודעות אלה ולהשוות ביניהן.